

COVID-19 virüsü nezdinde, üzerinde yaşadığımız sistemin tozu dumanı kısmen de olsa kalkınca, bazı gizlenen ya da değersizleştirilen katmanlar gözle görülür biçimde ortaya çıktı. Buna sistemin iskeleti de diye biliriz. Gündelik karmaşa içerisinde özellikle toplumun en alt sınıfları, neyin ne olduğunu, bu olup bitenlerin nasıl olup bittiğini, doğru bir temel üzerinde düşünmeye ne vakitleri olur ne de ilgileri vardır. Bu, insanların duyarsız oluşlarından değil, -ki, böyle bir duyarsızlık da var olmakla birlikte- içine doğdukları dünyanın hangi ilişkiler biçiminde örgütlendiğiyle alakalı bir meseledir. Burada Marx'ın büyük bilimsel buluşu anlaşılmağsızın bu temel anlaşılamaz.

Peki, nedir bu büyük bilimsel buluş?

“Tarihsel materyalizme göre insan varoluşunun altında yatan temel hakikat şudur: hayatta kalmak ve bir nesilden sonrakine devam edebilmek için, insanlar hayatın maddi gerekliliklerini üretmek ve yeniden üretmek zorundadırlar. Bunun olabilmesi için de insanların bir araya gelip, belli sosyal ilişkiler içine girmeleri, özellikle de üretim ilişkileri içine girmeleri gerekir. Bu üretim ilişkileri soyut ve keyfi olarak seçilen ilişkiler değil, verili bir zamanda toplumdaki üretici güçlerin (üretimde kullanılan alet, cihaz, toprak, hammaddeler, vs. ile insanlar ve insanların bu üretim araçlarından faydalanabilmek için gerekli bilgi ve yetenekleri) düzeyi tarafından belirlenir. Bu ekonomik temel üzerine belirli siyasî kurumlar, hukuk, gelenekler ve belirli düşünce biçimleri, kültür ve diğer şeyler inşa edilir.

Sınıflı toplumda üretim sürecine hükmeden sınıf, çıkarları doğrultusunda toplumun geri kalanını kendi yönetimi altında emek vermeye zorlar. Ekonomik hayatı yöneten sınıf, toplumun geri kalanını da yönetir.”

Üretim Çarkları, Ezilenlerin Canı Pahasına Dönmektedir!

Bu bilimsel tespite dayanmayan tüm fikirler, şeylerin gelişiminin ana nedeni üzerinde doğru tespitlere ulaşamazlar. Sürekli ve sürekli idealist ve metafizik idealar dünyasında kaybolurlar. Covid-19 virüsü, mevcut günümüz devletlerini ve bu devletlerin yönetim biçimlerini bir kez daha çok somut ortaya koydu. Bu somutluluk haline bakarak siyasî İslam gericiliğiyle beslenen faşist AKP rejiminin altında ezilen sömürülen çeşitli kademlerdeki toplum, başta ekonomik olarak ve buna bağlı diğer birçok yaşamsal faaliyeti neredeyse sürdürülemez hale getirilmiştir. Bu sürdürülemez hal derinleştikçe, küçük kısıntı düzeyindeki haklar zorla gasp edilerek sistemin tüm yükü her zaman olduğu gibi yine katmerlenerek üretenlerin sırtına vurulmuştur. Bir tarafta “evde kal” çağrıları yapılırken, sosyal mesafenin korunması, izolasyon ve benzeri uygulamalar getirilirken, öte yandan fabrikalarda, ağır atölyelerde, madenlerde, sanayileşmiş çiftliklerde ve diğer sanayi-tarım-

taşımacılık-saklama-dağıtım komplekslerinde- hizmet sektörlerinde üretim devam etmektedir. Virüs sebebiyle kapatılan iş kolalarında işlerine son verilenler tamamen güvencesiz bırakılarak, işsizlik ordusuna dahil olurlar. Ki bu insanlar evde kalamazlar. Çünkü işe koyulmak/iş aramak için yollara düşmek zorundadırlar.

İzmir Çiğli’de yer alan, H&M, Zara, Mango, LCW gibi büyük firmalara üretim yapan Akar Tekstil Fabrikası’nda çalışan bir işçi kadınının Covid-19 salgınına yakalanması sonrasında, iş yeri koşullarının düzeltilmesini talep eden 7 işçi işten atıldı. Ve işçiler sopalı saldırıya uğradı. İşçilerin evlerinde kalmamanın ötesinde, çalıştıkları yerlerde hiç bir önlem alınmamaktadır. Virüsü bahane ederek neredeyse yıllık izinler kaldırılmış, hastalandıkları zaman rapor bile almaları güçleştirilmiştir. Uzun bir dönemdir devletle işbirliği içerisinde olan sarı sendikalar, bırakın işçileri savunmayı, kendi pozisyonlarını kaybetmemek adına sermaye sahiplerine yaranma yarışı içerisinde. Bu sendikalar, göstermelik talepler sunarak hem işçilerin biriken öfkesinin yönünü değiştirmek hem de devlet açısından "makul" talepler ileri sürmektedirler.

Bu durum şüphesiz yeni değildir. Covid-19 virüs salgını sebebiyle korunaklı yerlere çekilen üst sınıflar (ve üretim ilişkilerinin bireyselleşmesi ve asalaklığı sağladığı kimi orta sınıflar) evlerinin balkonlarından üretenleri, hizmet edenleri alkışlayarak, milliyetçi ve şoven kampanyalarla her çeşit virüsten korunmasız, ekipmandan yoksun bu insanları adeta, silahsız ön cepheye sürmektedirler. İçinde yaşadığımız bu kapitalist-emperyalist sitemin üst yapısı olarak işleyen "demokrasi, hak, hukuk" kavramlarının, kimin için olduğu ve hangi sınıfa hizmet ettiği bir kez daha belirgin bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

İşçiler Neden Evde Kalamazlar?

Bu sorunun dünya ölçeğinde hakim olan kapitalist-emperyalist işleyişin dinamiklerine bakılmaksızın ele alınması, yanlış kavrayışlara neden olacak, buna karşı verilecek mücadelelerin de yanlış mecralarda yürütülmesine sebebiyet verecektir. Zira Raymond Lotta’nın da dediği gibi;

“Her ne kadar burjuvazi ve proletarya arasındaki çelişki, toplumsallaşmış üretim ve özel mülkiyet arasındaki çelişkinin ayrılmaz bir parçasıysa da, bu sürecin motor gücü kapitalist üretimin anarşisidir. Emek gücünün sömürülmesi, artı değer üretmesini ve ona el konulmasını sağlayan biçimse de, bu üreticileri işçi sınıfını tarihsel olarak daha yoğun ve daha kapsamlı bir ölçekte sömürmeye iten şey sadece mülksüz proleterlerin varlığı veya kendi başına sınıf çelişkisi değil, kapitalist üreticiler arasındaki anarşik ilişkilerdir. Anarşinin bu itici gücü,

kapitalist üretim biçiminin, meta üretiminin ve değer yasasının tam gelişimini temsil ettiğinin bir ifadesidir. Eğer bu kapitalist meta üreticilerinin birbirinden ayrı olup öte yandan değer yasasının işleyişiyle birbirine bağlı olma durumu olmasaydı, proletaryayı sömürmek için aynı zorunlulukla karşı karşıya kalmazlardı -burjuvazi ve proletarya arasındaki sınıf çelişkisi yatıştırılabilirdi. Bu üretim tarzının, tarihsel olarak eşi görülmemiş dinamizmine sebep olan, sermayenin genişleme yolundaki bu iç itkisidir; bu, değer ilişkilerini devamlı olarak değiştiren ve krize yol açan bir süreçtir.” ¹

Lotta'nın vurguladığı tüm bu dinamikten ötürü, üst sınıf mensubu Cüneyt Zapsu, hiç lafı dolandırmadan, açıkça, “Ayrıca tüm iş hayatı durduğundan 2-3 ay sonra her şey sıfırdan başlayamayacaktır. Çünkü Bill Gates'in dediği gibi herkes aynı anda yapsa, o zaman tamam, ama sadece biz yaptığımızda çalışan ekonomiler bizim pazarlarımızı ele geçirecektir” demekte; hatta faşist AKP rejiminin başı olan Erdoğan, bütün konuşmalarında, “üretim çarkları her şart altında işlemeye devam edecek” demektedir. Milyonlarca insanın canına mal olsa bile bu sitemin bundan başka bir yolu yoktur ve kendisine bağlı tüm zor ve şiddet aygıtını elinde bulundurarak, bu dinamiği böyle işletmek zorundadır. Bu durum egemenlerin varlık koşuludur.

PROLETARYANIN, İNSANLIĞIN KURTULUŞ YOLU MEVCUTTUR, ZORUNLUDUR VE MÜMKÜNDÜR

Kapitalist-emperyalist sitem tüm üst yapısıyla ve kurumlarıyla, bu sitemin yegane doğru bir sitem olduğunu; kimi hükümetlerin yanlış uygulamalar içerisinde bulunabileceğini; bunun çözümünün de her 5 yılda bir seçimlerle olduğunu vaaz etmektedir. Bunları söyleyerek üstünde yükseldiği üretim ilişkilerinin kanlı yüzünü gizlemektedir. Kendisini sol, hata sosyalist ve “komünist” olarak adlandıran geniş bir kesim de bu sitemi reformlarla değiştirilebileceğini, varolan şartların temellerine dokunmaksızın, yüzeyde bazı şeylerin iyileştirilebileceğini ve düzeltilebileceğini iddia ederek, böylece kitleleri sitemin sınırları içerisine hapsedmektedirler. Arzuları ve istekleri çok uzun bir zamandan beri burjuva hakkı temlinde, demokrasinin dar ufuklarında kaybolup gitmektir. Bu böyle olmak zorunda değildir.

İnsanlığın boşu boşuna bu kadar acı çekmesi ne yazık ki, hepimizin bildiği o kötü ünlü, kara liste de resmedildiği gibidir: var olan biricik ömürlerin iş bulma korkusu, işini kaybetme korkusu, evsiz kalma korkusu, sağlık ve eğitimden mahrum bırakılma korkusu, horlanma, dışlanma, göçmenleştirilme korkusu... İnsanlık bütün bu acıları çekmek zorunda değildir. Pek tabii ki hayvanlar ve doğa da katledilmek ve tahrip edilmek zorunda değildir. Tarihi

tecrübe tüm bu dertlerin üstesinden gelinebileceğini (kimi eksikliklerine ve tali hatalarına rağmen), 1917-1953 arası Sovyet ve 1949-1976 arası Çin deneyimlerinde bizlere göstermiştir. Bu tarihi tecrübeler ışığında Bob Avakian'ın da vurguladığı gibi;

“Tek bir temel sebebi var: İçinde yaşadığımız kapitalizm-emperyalizm sisteminin temel doğası ve işleyiş şekli bunun nedenidir, sistem bu temel doğasından ötürü devamlı olarak dehşet üzerine dehşet üretmektedir. Ve temel olarak iki seçeneğimiz var. Ya bütün bunlarla yaşamaya devam edeceğiz ve gelecek kuşaklar da -eğer bir gelecekleri olacaksa- aynısını, hatta daha beterini yaşamaya devam edecek - veya devrim yapacağız!”²

---

1. Detaylı bilgi için bkz, Raymond Lotta, *Anarşinin İtici Gücü*,
<http://yenikomunizm.com/anarsinin-itici-gucu-uzerine/> [↪](#)

2. Bu alıntının da yer aldığı önemli bir makale için bkz:
<http://yenikomunizm.com/bob-avakianin-mark-rudda-cevabi-1960lardan-cikartilacak-de-rsler-ve-gercek-bir-devrime-olan-ihtiyac/> [↪](#)